

АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ СПОРТИВНОЇ МЕТРОЛОГІЇ МАЙБУТНІМ ФАХІВЦЯМ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Соколова О. В.

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Омельяненко Г. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Тищенко В. О.

*доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Сучасні тенденції розвитку суспільства ставлять нові завдання й вимоги перед працівниками сфери фізичного виховання та спорту. Необхідно не тільки навчити людину керувати своїми рухами й тілом, а ще й здійснювати аналіз рухової діяльності, що включає в себе проведення вимірювання, тестування й обробку і аналіз статистичного матеріалу, отриманого в результаті проведення педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті. Тому питання підготовки висококваліфікованих спеціалістів у галузі фізичного виховання завжди залишається актуальним і є предметом розгляду багатьох науковців. Особливо гостро це питання постало в умовах воєнного стану, зумовленого російською агресією [3, 5–7].

У Запорізькому національному університеті на факультеті фізичного виховання, здоров'я та туризму здійснюється підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту фокус якої є формування фахівця з сучасним науковим мисленням, який здатний забезпечити і реалізувати навчання на сучасному рівні досягнень педагогічної, фізкультурно-спортивної наук у закладах загальної середньої освіти,

володіти знаннями і вміннями з теорії та методики фізичного виховання, методиками для виконання професійних завдань освітнього, виховного, дослідницького та інноваційного характеру в галузях фізичної культури та спорту, педагогіки, методики середньої освіти, безперервного навчання і самовдосконалення.

Одним із освітніх компонентів циклу професійної підготовки здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти є дисципліна «Спортивна метрологія».

Метою викладання навчальної дисципліни «Спортивна метрологія» є оволодіння майбутніми фахівцями з фізичного виховання теоретичними знаннями та формування практичних навичок, необхідних для науково обґрунтованого здійснення комплексного контролю змагальної та спортивно-прикладної діяльності у фізичному вихованні, спорті та масовій фізичній культурі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Спортивна метрологія» у студентів повинна сформуватись здатність управління тренувальним процесом, яка ґрунтується на формуванні уявлень про основи теорії вимірювань, тестів, оцінок та спортивного відбору; знань та умінь статистичних методів обробки й аналізу інформації, метрологічних основ контролю рухових здібностей людини. Результатом дії на організм людини засобів фізичного виховання і спорту є зміна її фізичної, технічної, тактичної, психологічної та теоретичної підготовленості. Тому, комплексний контроль даних параметрів є предметом «Спортивної метрології» [1, 2, 4, 8, 9].

Основними завданнями вивчення дисципліни «Спортивна метрологія» є: ознайомити студентів із теоретичними основами спортивної метрології, метрологічного забезпечення галузі фізичного виховання і спорту; дати уявлення про найбільш поширені статистичні методи, що використовуються в галузі фізичного виховання і спорту; навчити майбутнього вчителя фізичної культури та тренера інтерпретувати результати статистичних даних і застосовувати їх для аналізу спортивної діяльності; сформувати навички проведення та аналізу досліджень у галузі спорту; сформувати основу для подальшого самостійного вивчення метрологічного контролю в галузях фізичної реабілітації, фізичної рекреації, адаптивної фізичної культури.

«Спортивна метрологія» вивчається бакалаврами третього курсу протягом одного семестру. Навчальний процес ґрунтується на принципах кредитно-модульної системи навчання і проводиться у формі лекцій, лабораторних занять і самостійної роботи.

Відповідно до робочої програми курс «Спортивна метрологія» складається з шести змістових модулів і охоплює такі розділи: 1. Основи курсу «Спортивна метрологія». Метрологічні основи теорії вимірювань і тестування у фізичному вихованні і спорті; 2. Метрологічні основи оцінювання. Контроль за технічною і тактичною майстерністю. Математико-статистичні методи обробки результатів вимірювання.

Зміст лекційних і лабораторних занять, а також завдань для поточного і підсумкового контролю з курсу «Спортивна метрологія» розміщено в системі електронного забезпечення навчання Запорізького національного університету (СЕЗН ЗНУ) на базі Moodle.

Поточний контроль містить виконання завдань до лекційних, лабораторних занять і тестування. Підсумковий контроль передбачає виконання індивідуального завдання і складання екзамену.

Враховуючи особливості проведення навчального процесу в умовах воєнного стану вивчення «Спортивної метрології» здійснюється на базі використання технологій дистанційного навчання: системи електронного забезпечення навчання Запорізького національного університету Moodle, електронної пошти, месенджерів Viber і Telegram, відеоконференцій BigBlueButton Moodle, ZOOM, GoogleMeet, тощо [5, 6].

Література

1. Ахметов Р. Ф. Спортивна метрологія: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ФОП Євенок О. О., 2017. 176 с.
2. Бондаренко І. Г. Спортивна метрологія : [методичні рекомендації] Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2012. 104 с.
3. Карченкова М. В. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 „Теорія і методика професійної освіти; Переяслав– Хмельницький держ. педагогічний ун-т ім. Григорія Сковороди. Переяслав-Хмельницький, 2006. 228 с.
4. Костюкевич В. М., Шевчик О. Г., Сокольвак Л. М. Метрологічний контроль у фізичному вихованні та спорті: Навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД». 2015. 256 с.
5. Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті. 2022. 14 с. URL: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_op_na_zasadakh_dist_navch.pdf
6. Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану : Лист Каб. Міністрів України від 07.03.2022 р. № 235. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0235729-22#Text>
7. Романчук О. В., Данилевич М. В., Гуцуляк В. Р. Нормативна база підготовки фахівців з фізичного виховання і спорту в Україні. *Young Scientist*. 2020. № 3.2 (79.2). С. 77-81.
8. Тараненко І. В., Зайцева Ю. В. Основи спортивної метрології : навч. посіб. Полтава : ПП «Астрая», 2018. 165 с.
9. Щепотіна Н.Ю. Спортивна метрологія: методичні рекомендації. Вінниця: ВДПУ, 2019. 64 с.